

תוכן עניינים

מבוא	עמוד- 2
פרק א-רקע כללי	עמוד- 3
פרק ג- מערך המחקר	עמוד- 4
פרק ד- הגורמים למחאה האתיופית	עמוד- 5-9
פרק ה- ראיונות וממצאים	עמוד- 10-12
פרק ו- סיכום הממצאים	עמוד - 13
פרק ז- דיון ומסקנות	עמוד- 14-15

מבוא

תופעת המחאה וההפגנות בקרב הקהילה האתיופית הוא הנושא הנבחר לעבודה זו. נושא זה קרוב לליבנו כמשתייכות לעדה. אנו חשות שחשוב להאיר נושא זה ולבדוק את הגורמים והסיבות למצב של הפגנות ומחאות קשות שבני הקהילה האתיופית נחשפים ומשתתפים בהם מעת לעת. המחאות אינן נרגעות. לעיתים גם מעצימות. לדעתנו חשוב מאוד להכיר את מקור הבעיה, לרדת לשורשי העניין, על מנת ליצור במדינת ישראל חברה שוויונית, וצודקת, חברה בעלת זכויות משותפות ללא אפליה ויצירת איפה ואיפה. חברה כזו שתמצא אוזן קשבת לבעיותיה ופתרון לקשייה - תתרום מן הסתם למדינת ישראל יותר. הקהילה האתיופית תשתלב בעשייה בתחומי דעת שונים ומגוונים. הקהילה האתיופית תתרום מתרבותה ומערכיה לכלל החברה בישראל. הקהילה האתיופית תתרום ותיתרם. יחסים אילו חשובים בחברה קולטת עליה, כמדינת ישראל. כמו כן ולכן חשוב לשלב את כלל האוכלוסייה האתיופית בחברה ולא לבדודם ולהרחיקם. בעבודה זו מושם הדגש על הסיבות והגורמים להיווצרותה של תופעת המחאה בקרב העדה, ומתוך זאת להכיר את הקשיים שבהם נתקלים.

שאלות נוספות המתבקשות הן:

- מדוע המחאות פורצות דווקא בשנים האחרונות?
 - האם יש קשר לפריצת המחאות הללו כעת, לעניין התגבשות דור חדש ובוגר בהנהגת הקהילה?
- אין ספק שהתשובות שינתנו, ישפכו אור על הנסיבות להתפרצות גל המחאות בקרב בני הקהילה. וכל זאת- מתוך ראיית המטרה שהיא: ליצור אזרח מרוצה שאינו ממורמר, שווה בין שווים, שמח לתרום למדינתו אך גם אינו מוותר על זכויותיו. למרות שמנגד - לבני הקהילה תלויות רבות על קיפוח, אפליה בתחום החינוך, אפליה בתחום החברתי. כעס על שאין הכרה מוחלטת ביהדותם, חוסר תקציבים: עוני, אי העסקה, אבטלה ועוד.
- בעבודה זו יובאו דוגמאות למקרים בהם הפגינו ומחו בני העדה, תוך ניסיון להבין את הגורמים לכך. כמו כן, בעבודה זו יובאו ראיונות עם בני העדה ומתוכם ניתן יהיה להסיק מהם מהגורמים למחאתם. בנוסף, ננסה להבין מתוך מחקרים שונים, טקסטים וכתבות את הגורמים והסיבות למחאת הקהילה האתיופית בישראל. ולבסוף, נביע את תקוותינו כי בעקבות הבנה וניתוח הגורמים והסיבות למחאתם, יוסקו המסקנות המתאימות ויפתח פתח לטיפול בבעיה ולשיפור, ניתן יהיה לסייע לקידום התהליך ואף למצוא פתרונות הולמים ויעילים. כך נמנע בקרב הקהילה תסכול ומרירות שמובילים אותם לכעס ולמעשים חריגים בחברה, כמו פשע, הידרדרות לסמים ועוד.

רקע כללי

מדינת ישראל, קולטת עליה, כחלק ממדיניותה. במסגרת עידוד העלייה לארץ וקליטתם, הגיעו לארצנו בעשורים האחרונים עולים ממדינות שונות בעולם. עולים רבים במיוחד הגיעו ממדינות חבר העמים. וגם מאתיופיה. כל עלייה בדרך כלל מתאפיינת בקשיי קליטה וקשורה לשינויים שבהם נתקלים המהגרים בארץ. מדובר במעבר ממדינה עם תרבות מסוימת ומנהגים שונים למדינה שלא תמיד מכירה או מבינה תרבות זרה. מדובר גם בהתאקלמות קשה שמצריכה לימוד שפה, השתלבות חברתית, ולעיתים ויתורים וקבלת החדש, השונה והלא מוכר.

תהליך קליטתם של יהודי אתיופיה, בלט בבעייתיות שלה. בעיתיות זו נוצרה מהבדלי תרבות גדולים. בני העדה התקשו במיומנויות שונות ופשוטות. כמו קרא וכתוב. ההון האנושי נמוך, וההון החומרי, -דל מאוד. נתונים אילו דרשו מאמצים רבים שהיקשו על המדינה, לעיתים - לא ידעו הקולטים כיצד לטפל בעולים, שלא הבינו את שפתם ואת אורח חייהם ומנהגיהם.

במרוצת הזמן, הוקמו מסגרות שונות וייחודיות, כדי להקל על הסתגלותם **(ברנדיס, 1990- פירסומי משרד לקליטת עליה, 1998)** לתרבות הישראלית.

נעשה מאמץ לשמור על הזהות שלהם ועל תרבותם עד כמה שאפשר ולשלבם באופן הדרגתי ונכון בחברה. מציאת מקומות תעסוקה מתאימים, הכשרות מקצועיות, לימוד השפה ועוד.

הדור הבוגר, התקשה להסתגל למצב החדש. בינתיים צמח לו דור חדש וצעיר שנולד בארץ והתחנך במוסדות חינוך שונים. הם התקדמו יפה, אך הוריהם נשארו מאחור.

למרות היותם צעירים, ילידי הארץ, עדיין נצפים קשיים. התלמידים מפנימים מסרים שליליים של חוסר אמונה ביכולתם להצליח וציפיות נמוכות מעצמם להגיע להישגים. בחלקם מזדהים עדיין עם הוריהם ורואים בהם סמל ודוגמא. קיימות תפיסות שונות שמסבירות את מצבם כחלק מגזענות ואפליה. אחרים סוברים שהאשם טמון בילדים ובהוריהם, התסכול הרב הוציא את הצעירים הללו להפגין ולמחות. **(כמו אור בכד-עלייתם וקליטתם של יהודי אתיופיה-ראובן מס)**

רמאנו שאטה-ממנהיגי הקהילה האתיופית, הסביר מדוע יוצאים כעת הצעירים להפגנות ובמה הן שונות מהפגנות אחרות- "סיר הלחץ התפוצץ" טען. הבושה והזלזול, חוסר הכבוד לבני הקהילה-יגביר את הזעם ומחאה רק תגבר.

בעבודה זו נבדוק, מה גרם לזעם? מה גרם לסיר הלחץ כדבריו להתפוצץ? למה הכוונה במילים: תחושת זלזול, חוסר כבוד ובושה? ומדוע יצאו לרחובות לעזוק זעקתם?